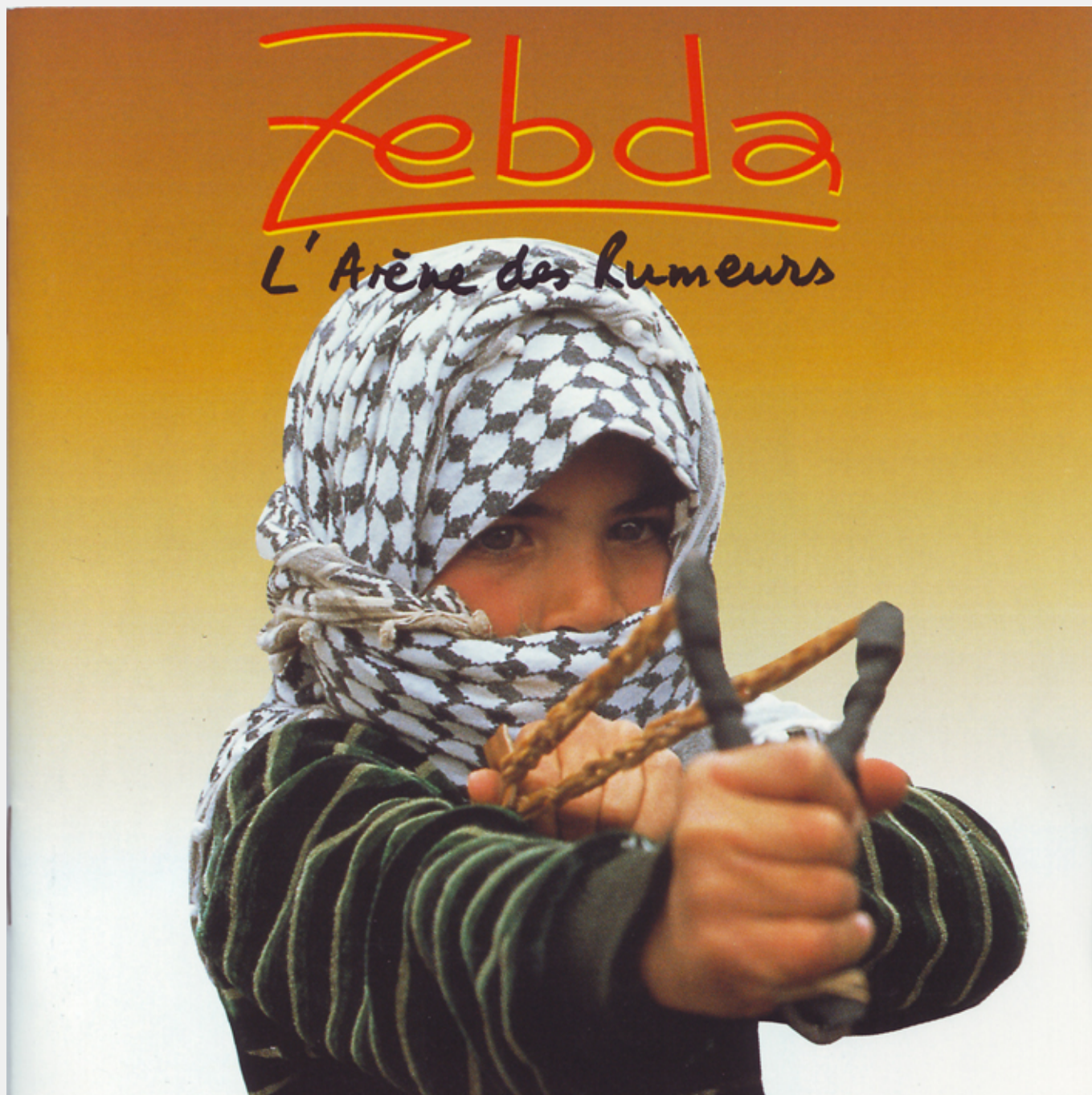

του **Μιχάλη Παπαμακάριου**

Το παλαιστινιακό ζήτημα βρίσκεται μια ακόμη φορά με τραγικό τρόπο στην επικαιρότητα. Φροντίζουν για αυτό οι επιθέσεις και οι βομβαρδισμοί του Ισραηλινού στρατού στη Γάζα, η υποκρισία της «διεθνούς κοινότητας» και οι αντιδράσεις σε όλο τον κόσμο για το έγκλημα διαρκείας που διεξάγεται από το κράτος του Ισραήλ. Το κείμενο αυτό δεν έχει σκοπό να αναλύσει την κατάσταση στη Παλαιστίνη - το Περιοδικό άλλωστε έχει φροντίσει για αυτό - αλλά να αναδείξει μία άλλη διάσταση της παλαιστινιακής υπόθεσης, την μουσική των ίδιων των Παλαιστινίων και αυτήν που στέκεται δίπλα στους Παλαιστίνιους. Τη μουσική της Ιντιφάντα και της διεθνούς αλληλεγγύης σε αυτήν, γιατί η αντίσταση του παλαιστινιακού λαού δεν θα βρεθεί από τους ιστορικούς και τους ανθρώπους του μέλλοντος μόνο σε βιβλία και οπτικά ντοκουμέντα. Θα βρεθεί ηχογραφημένη και τραγουδισμένη από Παλαιστίνιους και Έλληνες, από Αμερικάνους, Ισπανούς και Γάλλους. Η Ιντιφάντα, πέρα από σύνθημα στα χείλη μας και έμπνευση στη σκέψη μας, έχει γίνει και γίνεται μελωδίες και ρυθμοί, στίχοι και τραγούδια.

Η αρχή έγινε το 1992, όταν το συγκρότημα των **Zebda** από την Γαλλία κυκλοφόρησε το ντεμπούτο του άλμπουμ «L'Arene des Rumeurs». Στο εξώφυλλό του, φιλοξενείται ένα παιδί της Ιντιφάντα, με τη σφεντόνα στα χέρια. Οι Zebda κατηγορήθηκαν, γιατί άλλο, για αντισημιτισμό. Οι ίδιοι φιλοξενούσαν τον Γιασέρ Αραφάτ στο booklet του δίσκου και κατηγορούσαν τα ΜΜΕ για τη στάση τους στο Παλαιστινιακό ζήτημα. Είκοσι δύο χρόνια μετά, το μοναδικό για το οποίο δεν μπορεί να κατηγορήσει κανείς το δίσκο τους είναι η έλλειψη διαχρονικότητας....

Οι Ισπανοί **SKA-P**, γνωστοί για τη σχέση τους με τα λαϊκά κινήματα και υποστηρικτές της Ιντιφάντα, στον πέμπτο δίσκο τους «!!Que Corra la Voz!!», το 2002, ηχογραφούν το τραγούδι «Intifada», για το Παλαιστινιακό ζήτημα.

Ο διάσημος για το σάουντρακ της «Amelie», **Yann Tiersen**, ένας αρκετά προοδευτικός και ενεργός μουσικός στο άλμπουμ του «Dust Lane», του 2010, έγραψε το δικό του κομμάτι για το Παλαιστινιακό ζήτημα.

Μια Παλαιστινιακή-Ισραηλινή συμμαχία

Το ποιο σημαντικό βέβαια είναι ότι ακόμη και διάσημοι Ισραηλινοί μουσικοί, όπως ο **Gilad Atzmon**, στον οποίο θα επανέλθουμε, αλλά και μουσικοί από το χώρο του hip-hop, όπως ο **Shi** και άλλοι, που έχουν συγκροτήσει τη μουσική κίνηση **Race United**, στέκονται κριτικά απέναντι στην πολιτική του κράτους του Ισραήλ, όπως αυτή εφαρμόζεται κατά των Παλαιστινίων. Αποτελούν κατά κάποιον τρόπο τη μουσική

εκδοχή της πρωτοβουλίας «Υπάρχει ένα όριο».

Επίσης η 360degrees, δισκογραφική εταιρεία από το Ισραήλ, ηχογραφεί μικτά hip-hop σχήματα με μέλη Ισραηλινούς και Παλαιστίνιους και μουσικούς που υποστηρίζουν τον αγώνα του λαού τους.

Το hip hop στη Λωρίδα της Γάζας...

Το hip hop βέβαια αποτελεί, και όχι τυχαία, το βασικό μουσικό εργαλείο της παλαιστινιακής νεολαίας, τόσο αυτής που μεγαλώνει στα σοκάκια της Γάζας και της Ραμάλα, όσο και της διασποράς. Σχήματα όπως οι **Palestinian Rapperz**, το γυναικείο δίδυμο των Agarayat, ο **Boikutt** και βέβαια οι **DAM**, το καλύτερο κατά τη γνώμη μου και για πολλούς το πρώτο hip hop συγκρότημα που φτιάχτηκε στην Παλαιστίνη. Οι DAM ιδρύθηκαν το 1998. Το όνομα τους έχει διπλή ερμηνεία αφού στη γλώσσα τους σημαίνει «στην αιωνιότητα» ενώ στα εβραϊκά σημαίνει «αίμα». Ραπάρουν στα παλαιστινιακά, στα εβραϊκά και στα αγγλικά, ενώ κατάφεραν να εκδώσουν το πρώτο τους ολοκληρωμένο άλμπουμ το 2006 με τον τίτλο «Dedication». Η μουσική τους χαρακτηρίζεται από αραβικούς ρυθμούς και λούπες παραδοσιακών κομματιών της αραβικής παράδοσης, προσαρμοσμένες στον χιπ χοπ κώδικα, σύνθεση η οποία καταφέρνει να δημιουργήσει μια πρωτότυπη πρόταση. Αναμφίβολα, από τις πιο ενδιαφέρουσες περιπτώσεις όχι μόνο της Παλαιστίνης αλλά και του παγκόσμιου χιπ χοπ.

Στους Παλαιστίνιους της διασποράς ξεχωρίζει ο **Palestine**, μετανάστης στην Σουηδία. Στο άλμπουμ του «Land of the lost», το οποίο στην Ελλάδα διακινήθηκε από την 8ctagon των Active Member, εντάσσει στην παραγωγή του τις μουσικές παραδόσεις του λαού του, διαμορφώνοντας έναν ήχο με τα ήχο-χρώματα της Μέσης Ανατολής, τα οποία συνδυάζει με το φανκ και τη τζαζ, ραπάρωντας για τον παλαιστινιακό αγώνα.

Οι **Philistines**, Παλαιστίνιοι μετανάστες στις ΗΠΑ, αποτέλεσαν τους σημαντικότερους συντελεστές μιας από τις σημαντικότερες μουσικές πρωτοβουλίες υποστήριξης της Παλαιστίνης. Μαζί με Αμερικανούς ομότεχνούς τους και παλαιστινιακά συγκροτήματα έφτιαξαν το άλμπουμ «Free the **P**».

Αυτό το συλλογικό hip-hop άλμπουμ, του οποίου ο τίτλος έχει διπλή ανάγνωση: «Ελευθερώστε τους ανθρώπους», «ελευθερώστε τη Παλαιστίνη», ηχογραφήθηκε για να υποστηρίξει οικονομικά το Slingshot Hip Hop, ένα ντοκιμαντέρ γυρισμένο για τους Παλαιστίνιους ράπερς που ζουν στη λωρίδα της Γάζας και στη δυτική όχθη. Το ντοκιμαντέρ και το cd αναδεικνύουν τις φωνές της αντίστασης, ενώ ερευνούν το ρόλο που παίζει η μουσική στην κοινωνική, πολιτική και προσωπική ζωή των νέων Παλαιστινίων.

Η ελληνική συμβολή

Και στην ελληνική δισκογραφία βρίσκουμε παραδείγματα κομματιών για την Παλαιστίνη. Οι **Active Member** στο δέκατο δίσκο τους, «Fiera», έχουν αφιερώσει το κομμάτι το Stencil on «Gidar al Fasel» στην Παλαιστινιακή αντίσταση, το οποίο μάλιστα είναι εμπνευσμένο από το Bunksy, ο οποίος δεν δίστασε να «κοσμήσει» το τείχος του αίσχους με τα stencil του, για αυτό και ο χαρακτηριστικός ήχος του σπρί στο κομμάτι. Οι **Inopia**, ένα ακόμη σχήμα από το χώρο του low bar, παρουσίασαν το κομμάτι «Παλαιστίνη» στη συλλογή της 8ctagon «Sampleterra vol.1» του 2003. Οι **Red**, το δίδυμο των Δημήτρη Κοττάκου και

Παναγιώτη Σαρδέλη, συνέθεσαν το «Ένα τραγούδι για τη Παλαιστίνη» στο ντεμπούτο τους «Project one», του 2004, φιλοξενώντας τη **Μαριώ** στα φωνητικά. Ο **Πέτρος Θεοτοκάτος**, με τη σειρά του στο δίσκο του «A-political correct», του 2008, έχει συνθέσει δύο οργανικά κομμάτια για την Παλαιστίνη, το «Palestine I» και «Palestine II». Επίσης, οι **Υπεραστικοί** έγραψαν, ως συμβολή στην καμπάνια «Ένα καράβι για τη Γάζα» το 2010, το κομμάτι «Ένα τραγούδι για τη Παλαιστίνη».

Η τζαζ της Ιντιφάντα

Αναμφισβήτητα, ένα από τα σημαντικότερα σε καλλιτεχνική αξία και μήνυμα, άλμπουμ που έχουν γραφτεί για την Παλαιστίνη είναι το «Exile» του Ισραηλινού, **Gilad Atzmon**, αντισιωνιστή και ακτιβιστή υπέρ των δικαιωμάτων των Παλαιστινίων, ο οποίος θεωρείται προδότης για την πλειοψηφία των Ισραηλινών. Το «Exile» κυκλοφόρησε το 2003 από την Enja και είναι φτιαγμένο, όπως λέει και ο ίδιος ο δημιουργός του, «από μουσικούς που ζουν στην εξορία». «Είναι μια αίσθηση αρμονίας, η οποία συγκλονίζεται από την αματοχυσία και την καταστροφή», σημειώνει ο Atzmon στο ένθετο του cd.

Αν και είναι δύσκολο μια τέτοια κατάσταση συναισθημάτων να εκφραστεί από τη μουσική, ακόμη και τη τζαζ, το «Exile» είναι μια μουσική «αναπαράσταση» αυτής της πραγματικότητας και των συνεπειών της στους ανθρώπους. Ο Atzmon και οι δεξιοτέχνες συνεργάτες του, καθώς και η Παλαιστίνη σπουδαία

τραγουδίστρια **Reem Kelani** και ο μουσικός και τραγουδιστής **Dhafer Youssef**, πήραν παραδοσιακά εβραϊκά και παλαιστινιακά τραγούδια, τα ανακάτεψαν με μελωδίες δημοφιλείς στις τάξεις του Ισραηλινού στρατού, επέφεραν μουσικές και αισθητικές ανατροπές, κάτι στο οποίο ο Atzmon συνηθίζει να κάνει στους δίσκους του, με τελικό αποτέλεσμα μια τζαζ υψηλού συνθετικού και εκτελεστικού επιπέδου, μια τζαζ με ενεργητική τοποθέτηση υπέρ των Παλαιστινίων και του αγώνα τους.

Το εναρκτήριο κομμάτι του άλμπουμ «Dal'ouna on the return» είναι εμπνευσμένο από ένα παλιό λαϊκό τραγούδι της Παλαιστίνης, το «Wayn a Ramallah», το οποίο συμβολίζει την επιστροφή των Παλαιστινίων στη γη τους. Το «Al-Quds» βασίζεται σε ένα τραγούδι ιδιαίτερα δημοφιλές στο πλαίσιο του Ισραηλινού στρατού στον πόλεμο 1967, το οποίο παραλλάχθηκε μουσικά από τον Atzmon και η Reem Kelani τραγούδησε πάνω στη μελωδία του το «Mawwaal», ένα ποίημα του Mahmoud Darwish, αναγνωρισμένου ποιητή του αραβικού κόσμου, έτσι ώστε: «να υπερβούμε τα ρατσιστικά και εθνικιστικά σύνορα», όπως σημειώνει ο Atzmon. Το «Imhaaha Aweeha», επίσης παραδοσιακό παλαιστινιακό τραγούδι, μιλά για την επιστροφή των εξόριστων, ενώ το κομμάτι «Jenin» είναι αφιερωμένο στη μαρτυρική πόλη και είναι μουσικά εμπνευσμένο από μια παλιά εβραϊκή μπαλάντα, που τραγουδά για μια πόλη που καταστράφηκε ολοσχερώς σε ένα πογκρόμ...

Το άλμπουμ αυτό, σημειώνει ο Atzmon, «είναι ένα κάλεσμα στο να στρέψουμε την προσοχή μας στο μαρτύριο των Παλαιστινίων. Είναι μια προσευχή, ώστε ο κόσμος να αναγνωρίσει στους Παλαιστίνιους το ουσιαστικό τους δικαίωμα για επιστροφή».

Ας σημειωθεί, ότι μια διασκευή του «Wayn a Ramallah» είχε γίνει μεγάλη επιτυχία στον αραβικό κόσμο το 1992 από το συγκρότημα των Σύριων **Kulma Sawa** και περιέχεται στο συλλογικό άλμπουμ του 2004 «**Rock the Kasbah, Songs of freedom from the streets of the east**», ενώ το 2012 το ξανατραγούδησε ο **Moe Kabha** αφιερώνοντας το σε όλους τους Παλαιστίνιους, όπου και αν ζουν αυτοί.

Πηγή:toperiodiko.gr